

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Geen gezag - inspanningsverplichting

Beoordeling Belastingdienst nr. 91020222109520 | 28 april 2022

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft aan de Belastingdienst een branche-overeenkomst 'Geen gezag - inspanningsverplichting' voorgelegd, met het verzoek te beoordelen of voor de bij deze overeenkomst betrokken partijen een verplichting is tot het afdragen of voldoen van loonheffingen als door alle partijen volgens deze overeenkomst wordt gewerkt.

Beoordeling op basis van het verzoek

De Belastingdienst is van mening dat werken volgens de bijgevoegde overeenkomst, onder voorbehoud van hetgeen hieronder in de toelichting is opgenomen, niet leidt tot de verplichting loonheffingen in te houden en af te dragen, omdat géén sprake is van een arbeidsovereenkomst (echte dienstbetrekking) tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

Bij deze beoordeling is uitgegaan van de op dit moment geldende regelgeving.

Hierna wordt een toelichting op de beoordeling gegeven en komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- reikwijdte beoordeling van de overeenkomst (zie punt 1);
- afwezigheid van arbeidsovereenkomst/echte dienstbetrekking (zie punt 2);
- buiten toepassing verklaren van de fictieve dienstbetrekkingen 'thuiswerkers' en 'gelijkgestelden' en voorbehoud overige fictieve dienstbetrekkingen (zie punt 3)
- werken volgens de overeenkomst (zie punt 4);
- mogelijkheid tot aanpassen van de overeenkomst (zie punt 5);
- vastleggen van het kenmerknummer van de overeenkomst (zie punt 6);
- geen oordeel over de inkomstenbelasting, omzetbelasting en vennootschapsbelasting (zie punt 7);
- geldigheidsduur van de beoordeling (zie punt 8);
- Belastingdienst niet aansprakelijk voor schade (zie punt 9).

1. Beoordeling van de overeenkomst

Uitgangspunt van deze overeenkomst is dat de opdrachtnemer buiten dienstbetrekking aan de slag gaat. Dit betekent dat de opdrachtnemer en de opdrachtgever zich niet zo moeten gedragen dat een arbeidsovereenkomst (echte dienstbetrekking) ontstaat.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling om deze overeenkomst te gebruiken voor typische overheidswerkzaamheden, zoals de uitvoering van wettelijke taken. Deze werkzaamheden moeten worden verricht door een overheidswerknemer, omdat bij het verrichten van deze werkzaamheden de waarborgen in de Ambtenarenwet 2017 van belang zijn. Mocht sprake zijn van een dienstbetrekking, dan zijn loonheffingen verschuldigd.

Voor het verkrijgen van zekerheid is vereist dat:

- A. opdrachtgever en opdrachtnemer feitelijk werken volgens de afspraken in de overeenkomst (zie punt 4); én
- B. de gemarkeerde onderdelen van de overeenkomst niet worden gewijzigd (zie punt 5); én
- C. in de overeenkomst het specifieke kenmerknummer is opgenomen (zie punt 6).

Deze overeenkomst is –ten overvloede- alleen beoordeeld voor het antwoord op de vraag of de opdrachtgever *loonheffingen* moet inhouden of voldoen. Zie voor een nadere toelichting punt 7.

2. Geen arbeidsovereenkomst (echte dienstbetrekking)

Een arbeidsovereenkomst (echte dienstbetrekking) ontstaat, kort gezegd, als:

1. het werk door een persoon zélf moet worden gedaan (vervanging mag niet); én
2. door de opdrachtgever aangegeven kan worden hoe het werk moet worden verricht (de vrijheid is beperkt); én
3. een vergoeding wordt betaald voor de verrichte werkzaamheden.

Er ontstaat alleen een arbeidsovereenkomst (echte dienstbetrekking) als aan alle drie voorwaarden is voldaan. Partijen kunnen het ontstaan van een arbeidsovereenkomst (echte dienstbetrekking) niet uitsluiten door (vooraf) in een overeenkomst aan te geven dat zij deze niet willen (zie HR 6 november 2020, ECLI:NL:HR:2020:1746). Mochten zij geen arbeidsovereenkomst (echte dienstbetrekking) wensen aan te gaan, dan is ten eerste van belang dat hetgeen partijen met elkaar afspreken in de overeenkomst niet reeds ertoe leidt dat is voldaan aan bovengenoemde voorwaarden. Ten tweede is belangrijk dat partijen feitelijk ook werken zoals zij in de overeenkomst hebben afgesproken.

Deze algemene, nog niet concreet ingevulde overeenkomst is zodanig verwoord, dat aan de tweede voorwaarde (gezag) niet is voldaan. Het meest duidelijk komt dit naar voren in artikel 1.2 en artikel 2 van de overeenkomst. Voor de afwezigheid van het gezag is belangrijk dat de opdrachtgever alleen aanwijzingen en instructies mag geven met betrekking tot *wat* de opdrachtnemer gaat doen (inspanning of resultaat) en *niet hoe* de werkzaamheden worden verricht.

Door het ontbreken van een gezagsverhouding in deze overeenkomst is geen sprake van een arbeidsovereenkomst (echte dienstbetrekking). In geval de opdrachtgever en opdrachtnemer (feitelijk) werken volgens deze overeenkomst, mag de opdrachtgever ervan uitgaan dat geen loonheffingen zijn verschuldigd. Een uitzondering geldt evenwel voor de mogelijke aanwezigheid van een fictieve dienstbetrekking. Zie hiertoe punt 3.

3. Buiten toepassing verklaren van de fictieve dienstbetrekkingen 'thuiswerkers' en 'gelijkgestelden' en voorbehoud overige fictieve dienstbetrekkingen

In gevallen waarin geen sprake is van een echte dienstbetrekking kennen de loonheffingen voor een aantal situaties 'fictieve dienstbetrekkingen'. Als een fictieve dienstbetrekking van toepassing is, moet de opdrachtgever toch loonheffingen inhouden en betalen.

Met betrekking tot de fictieve dienstbetrekkingen voor 'thuiswerkers' en 'gelijkgestelden' kunnen de opdrachtgever en de opdrachtnemer ervoor kiezen deze buiten toepassing te laten zijn. Dat geldt ook voor bepaalde artiesten die optreden op basis van een overeenkomst van korte duur. Van belang is dat partijen de gezamenlijke keuze vóór de eerste betaling hebben vastgelegd. In deze overeenkomst blijkt de gezamenlijke keuze uit punt 'h' van de overwegingen.

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Geen gezag - inspanningsverplichting

Beoordeling Belastingdienst nr. 91020222109520 | 28 april 2022

Deze algemene overeenkomst is specifiek opgesteld voor situaties, waarin sprake is van directe inhuur én werkgeversgezag ontbreekt. Deze overeenkomst kan niet worden gebruikt voor situaties, waarin andere fictieve dienstbetrekkingen van toepassing kunnen zijn. Het is derhalve van belang dat opdrachtgever en opdrachtnemer vóór het aangaan van deze overeenkomst nagaan of sprake is van de volgende fictieve dienstbetrekkingen:

- Aanneming van werk
- Tussenpersonen, agenten
- Stagiaires
- Meewerkende kinderen
- Bestuurders van lichamen
- Sekswerkers
- Topsporters
- (Partners van) houders van een aanmerkelijk belang, die arbeid verrichten voor het desbetreffende lichaam
- Artiesten en beroepssporters die werken op basis van een overeenkomst van korte duur
- Bemanning van vissersvaartuigen (deelvissers)
- Werken via tussenkomst van een derde (intermediair).

Voor deze gevallen kan de opdrachtgever aan deze overeenkomst niet de zekerheid ontnemen dat géén loonheffingen zijn verschuldigd.

4. Werken volgens de overeenkomst

De opdrachtgever en opdrachtnemer moeten in de praktijk werken volgens de voorwaarden en afspraken, zoals neergelegd in deze overeenkomst. Zolang zij dat doen, is geen sprake van een arbeidsovereenkomst (echte dienstbetrekking). De opdrachtgever hoeft dan geen loonheffingen in te houden en te betalen. Wel geldt –ten overvloede- een voorbehoud voor een aantal fictieve dienstbetrekkingen (zie punt 3). Opdrachtgever en opdrachtnemer zullen bij het gebruik van deze overeenkomst nogmaals zelf moeten nagaan of een fictieve dienstbetrekking van toepassing kan zijn.

5. Overeenkomst aanpassen: gemarkeerde bepalingen niet veranderen

In deze overeenkomst zijn bepaalde artikelen gemarkeerd. Deze bepalingen bevatten voorwaarden, die van belang zijn bij het bepalen of sprake is van het ontbreken van een arbeidsovereenkomst (echte dienstbetrekking). Deze bepalingen mogen dan ook niet worden gewijzigd. Mochten deze gemarkeerde bepalingen (toch) worden gewijzigd, dan kan na wijziging in elk geval niet meer de zekerheid worden ontleend dat de aannemer geen loonheffingen hoeft af te dragen of te voldoen.

De niet-gemarkeerde artikelen mag u wel aanvullen en aanpassen aan uw eigen situatie, mits deze niet in strijd komen met de gemarkeerde artikelen en/of het karakter van de overeenkomst. Als aanvullingen of veranderingen afbreuk doen aan de artikelen waarop dat oordeel is gebaseerd, biedt deze overeenkomst niet meer de zekerheid dat de aannemer geen loonheffingen hoeft in te houden en te betalen. Hetzelfde geldt voor het in de overeenkomst van toepassing verklaren van of verwijzen naar Algemene Voorwaarden en/of voorschriften, welke niet in deze beoordeling zijn betrokken.

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Geen gezag - inspanningsverplichting

Beoordeling Belastingdienst nr. 91020222109520 | 28 april 2022

6. Vastleggen van het kenmerknnummer in de overeenkomst

Deze beoordeling is bij de Belastingdienst geregistreerd onder nummer 910-2022-21095-2-0.

Als u wilt werken volgens deze overeenkomst, is het belangrijk dat dit duidelijk wordt vastgelegd. Daarvoor kan bijvoorbeeld in de overeenkomst tussen opdrachtgever en opdrachtnemer de volgende tekst worden opgenomen:

'Deze overeenkomst is gebaseerd op de door de Belastingdienst op 28 april 2022 onder nummer 91020222109520 beoordeelde overeenkomst.'

Indien bovenstaande tekst *niet* wordt opgenomen in de overeenkomst, kunnen opdrachtgever en opdrachtnemer aan deze overeenkomst niet het vertrouwen ontleen dat geen loonheffingen hoeven te worden afgedragen of voldaan.

7. Geen oordeel over ondernemerschap inkomstenbelasting of gevolgen voor de omzetbelasting en vennootschapsbelasting

Deze overeenkomst is de vastlegging van afspraken tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. De Belastingdienst heeft deze –ten overvloede- alleen beoordeeld voor het antwoord op de vraag of de aannemer *loonheffingen* moet inhouden of voldoen. Dit betekent dat dit oordeel géén betrekking heeft op:

- het (vaststellen van het) ondernemerschap voor de inkomstenbelasting;
- het (vaststellen van het) ondernemerschap voor de omzetbelasting;
- de vennootschapsbelasting. NB: dit kan van belang zijn in geval de onderaannemer een niet-natuurlijk persoon is, zoals een besloten vennootschap;
- andere fiscale en/of niet-fiscale regelgeving, zoals bijvoorbeeld het Burgerlijk Wetboek, waaronder het arbeidsrecht.

Bij deze beoordeling is de Belastingdienst uitgegaan van de op dit moment geldende wet- en regelgeving.

8. Geldigheidsduur van de beoordeling

Dit oordeel over deze overeenkomst is 5 jaar geldig vanaf de datum van beoordeling, onder voorbehoud van wijzigingen in de wet- of regelgeving in die 5 jaar. Ook jurisprudentie en/of gewijzigd beleid kunnen aanleiding zijn deze beoordeling van de overeenkomst in te trekken. Daarbij worden de beginselen van behoorlijk bestuur in acht genomen.

9. Belastingdienst niet aansprakelijk voor schade

Deze overeenkomst is alleen beoordeeld om zekerheid te geven voor het werken buiten dienstbetrekking voor de loonheffingen. De Belastingdienst is niet aansprakelijk voor gevolgen, van welke aard dan ook, van het gebruik van deze overeenkomst.

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Geen gezag - inspanningsverplichting

Beoordeling Belastingdienst nr. 91020222109520 | 28 april 2022

ALGEMENE MODELVEREENKOMST VNG | GEEN WERKGEVERSGEZAG INSPANNING

OVEREENKOMST VAN OPDRACHT

Partijen:

1. <NAAM GEMEENTE>, gevestigd te <PLAATS EN POSTCODE> aan de <ADRES>, rechtsgeldig vertegenwoordigd door <NAAM BESTUURSORGAAN>, daartoe op grond van artikel 171 Gemeentewet aangewezen door de burgemeester, <HANDELEND TER UITVOERING VAN EEN MANDAATBESLUIT NUMMER> hierna te noemen: “**Opdrachtgever**”;

en

2. <NAAM OPDRACHTNEMER>), gevestigd te <PLAATS EN POSTCODE> aan de <ADRES>, hierna te noemen: “**Opdrachtnemer**”;

gezamenlijk te noemen: “**Partijen**”;

Overwegende dat:

a. Opdrachtgever werkzaam is op het gebied van <OMSCHRIJVING>;

b. Opdrachtgever in het kader hiervan behoefte heeft aan <OMSCHRIJVING>;

c. Opdrachtnemer als zodanig in staat en bereid is deze werkzaamheden op eigen rekening en risico uit te voeren;

d. Partijen uitsluitend met elkaar wensen te contracteren op basis van een overeenkomst van opdracht in de zin van artikel 7:400 e.v. BW;

e. Partijen uitdrukkelijk niet beogen om een arbeidsovereenkomst aan te gaan in de zin van artikel 7:610 e.v. BW;

f. Partijen ervoor kiezen om de bepalingen die in de Ambtenarenwet 2017, Pensioenreglement ABP alsmede de bepalingen in de Cao Gemeenten zijn geregeld buiten toepassing te laten. Partijen beogen uitdrukkelijk niet werkgever en werknemer te zijn in de zin van artikel 1.2 lid 2 Cao Gemeenten;

g. Partijen uitdrukkelijk niet beogen om een schriftelijke (oproep)arbeidsovereenkomst aan te gaan in de zin van artikel 2.1 en verder Cao Gemeenten.

h. Partijen ervoor kiezen om in voorkomende gevallen de fictieve dienstbetrekking van thuiswerkers of gelijkgestelden zoals bedoeld in de artikelen 2b en 2c Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 en de artikelen 1 en 5 van het Besluit aanwijzing gevallen waarin arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt beschouwd (Besluit van 24 december 1986, Stb. 1986, 655), buiten toepassing te laten en daartoe deze overeenkomst opstellen en ondertekenen voordat uitbetaling plaatsvindt;

i. deze overeenkomst is gebaseerd op de door de Belastingdienst op 28 april 2022 onder nummer **91020222109520** goedgekeurde modelovereenkomst;

j. Partijen de voorwaarden waaronder Opdrachtnemer voor Opdrachtgever zijn werkzaamheden zal verrichten, in deze overeenkomst wensen vast te leggen.

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Geen gezag - inspanningsverplichting

Beoordeling Belastingdienst nr. 91020222109520 | 28 april 2022

Partijen komen het volgende overeen:

Artikel 1 De opdracht

1.1. Opdrachtnemer verplicht zich voor de duur van de overeenkomst de navolgende werkzaamheden te verrichten <OMSCHRIJVING OPDRACHT OF DIENSTEN>.

1.2. Deze opdracht wordt met Opdrachtnemer gesloten waarbij Opdrachtnemer naar beste kunnen, naar eigen inzicht en onder eigen verantwoordelijkheid op onafhankelijke wijze invulling geeft aan de overeengekomen opdracht. <OMSCHRIJVING VAN FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN OPDRACHT MET ONDERBOUWING WAAROM GEEN GEZAG WORDT UITGEOEFEND>

1.3 Indien deze overeenkomst van opdracht ziet op werkzaamheden die binnen de organisatie van Opdrachtgever ook (deels of geheel) worden verricht door medewerkers die in dienstbetrekking werkzaam zijn, blijkt uit de volgende organisatorische afspraken en voorwaarden waarom de positie van deze Opdrachtnemer zich onderscheidt van de werknemer
< OMSCHRIJVING AFSPRAKEN. BIJVOORBEELD: NIET VERPLICHT BIJWONEN VERGADERINGEN, GEEN VERANTWOORDING AAN LEIDINGGEGEVENDE, EIGEN WERKTIJDEN ETC.>

Artikel 2 Uitvoering van de opdracht

2.1. Opdrachtnemer accepteert de opdracht en aanvaardt daarmee de volle verantwoordelijkheid voor het op juiste wijze uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden. Opdrachtnemer zal de opdracht naar beste eer en geweten vervullen.

2.2. Opdrachtnemer deelt zijn opdracht zelfstandig in. Wel vindt, voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, afstemming met Opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt Opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij Opdrachtgever.

2.3. Opdrachtgever verstrekt Opdrachtnemer alle bevoegdheid en informatie benodigd voor een goede uitvoering van de opdracht.

2.4. Opdrachtnemer neemt bij het aangaan van de overeenkomst een inspanningsverplichting op zich en verplicht zich derhalve de overeenkomst naar beste inzicht en vermogen en als een zorgvuldig handelend beroepsbeoefenaar uit te voeren. Opdrachtnemer is bij het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden geheel zelfstandig. Opdrachtnemer verricht de overeengekomen werkzaamheden naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van de Opdrachtgever.

2.5. Opdrachtgever kan aanwijzingen en instructies geven omtrent het beoogde doel van de opdracht, voor zover dit niet de wijze van uitvoeren van de opdracht raakt.

2.6 Opdrachtnemer heeft buiten de afstemming over de inspanningsverplichting van de opdracht nadrukkelijk geen (verantwoordings)verplichting om overige (arbeidsvoorwaardelijke) voorschriften binnen de organisatie van de Opdrachtgever op te volgen zoals werktijden, klachtenregelingen, verlofregelingen, gedragsregels en andere arbeidsvoorwaardelijke bepalingen.

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Geen gezag - inspanningsverplichting

Beoordeling Belastingdienst nr. 91020222109520 | 28 april 2022

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

3.1. De opdracht vangt aan op <DATUM> en wordt aangegaan tot <EINDDATUM> OF: voor de duur van het Project <NAAM>.

3.2. Opdrachtgever verklaart zich er uitdrukkelijk mee akkoord dat Opdrachtnemer ook ten behoeve van andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht.

Artikel 4 Nakoming

4.1. Indien Opdrachtgever daarvan anders niet op de hoogte zou zijn, brengt opdrachtnemer opdrachtgever in kennis van de voltooiing van de opdracht.

4.2. Indien de Opdrachtnemer op enig moment voorziet dat hij de verplichtingen in verband met een geaccepteerde opdracht niet, niet tijdig of niet naar behoren kan nakomen, dan dient de Opdrachtnemer de Opdrachtgever hiervan onmiddellijk op de hoogte te stellen.

Artikel 5 Opzegging overeenkomst

5.1. De overeenkomst eindigt in ieder geval van rechtswege op het moment dat de duur van de overeenkomst is verstreken, bij wederzijds goedvinden of indien de overeengekomen werkzaamheden zijn voltooid.

5.2. De overeenkomst kan door partijen tussentijds worden opgezegd, indien deze bevoegdheid van een partij uit de wet voortvloeit. De opzegging dient schriftelijk te geschieden onder opgave van redenen.

5.3. De overeenkomst kan voorts met onmiddellijke ingang worden ontbonden in geval van *faillissement, surseance van betaling, curatele stelling* conform de geldende bepalingen in de Faillissementswet alsmede het begaan en onherroepelijk worden veroordeeld voor strafbare feiten conform de daarvoor geldende bepalingen in het Wetboek van Strafrecht.

5.4. De overeenkomst kan bij (blijvende) toerekenbare niet- nakoming van deze overeenkomst worden ontbonden, indien er sprake is van een opeisbare verbintenis en de "overtredende" partij zo nodig na een ingebrekestelling, in verzuim is om zijn prestatie te voldoen. Ontbinding van de overeenkomst kan ook geschieden op grond van andere uit de wet voortvloeiende rechtsgronden. De ontbinding dient schriftelijk te geschieden onder opgave van redenen.

Artikel 6 Vergoeding, facturering en betaling

6.1. Opdrachtgever betaalt Opdrachtnemer voor het verrichten van werkzaamheden € ... per <TIJDSEENHEID> exclusief BTW. OF: € .... exclusief BTW voor het gehele project.

6.2. De onkosten van de Opdrachtnemer zijn in de vergoeding van de Opdrachtnemer inbegrepen. Onder onkosten vallen onder andere de reis-, parkeer-, en verblijfkosten, administratie - en telefoonkosten en alle andere overige onkosten van de Opdrachtnemer.

6.3. Opdrachtnemer zal voor de verrichte werkzaamheden aan Opdrachtgever een factuur (doen) zenden. De factuur zal voldoen aan de wettelijke vereisten.

6.4. Opdrachtgever betaalt het gefactureerde bedrag aan Opdrachtnemer binnen <AANTAL DAGEN> dagen na ontvangst van de factuur.

6.5. Opdrachtnemer zal voor zover de uitvoering van de opdracht dit verlangt zo nodig eigen hulpmiddelen, benodigdheden en materialen gebruiken. Ingeval hulpmiddelen, benodigdheden en materialen van Opdrachtgever noodzakelijk zijn bij de uitvoering van de opdracht, brengt Opdrachtgever de daarmee samenhangende kosten in rekening aan Opdrachtnemer.

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Geen gezag - inspanningsverplichting

Beoordeling Belastingdienst nr. 91020222109520 | 28 april 2022

6.6. Partijen verklaren beiden uitdrukkelijk dat de Opdrachtgever buiten de overeengekomen vergoeding en onkosten voor het verrichten van werkzaamheden welke in deze overeenkomst zijn overeengekomen geen betalingen is verschuldigd aan Opdrachtnemer.

Artikel 7 Aansprakelijkheid en schade

7.1. Indien er sprake is van een (blijvende) toerekenbare niet- nakoming van deze overeenkomst door “de overtredende partij”, dient eventuele schade die hieruit voortvloeit vergoed te worden aan de andere partij, tenzij “de overtredende partij” kan aantonen dat de tekortkoming niet aan zijn schuld te wijten is of niet voor zijn risico komt op grond van de wet en in het verkeer geldende opvattingen.

7.2. Indien er sprake is van (voortijdige) opzegging van de overeenkomst door een partij, dan dient eventuele schade die hieruit in redelijkheid voortvloeit vergoed te worden aan de andere partij.

7.3. <VRIJE INVULLING>

Artikel 8 Verzekeringen

8.1. Opdrachtnemer sluit een aansprakelijkheidsverzekering en zo nodig beroepsaansprakelijkheidsverzekering af met een minimale dekking van € (*hoogte dekking invullen*) per gebeurtenis die de risico's voldoende dekt. Het betalen van de verschuldigde premies van de aansprakelijkheids- en beroepsverzekering kan desgevraagd door Opdrachtnemer aangetoond worden.

8.2. <VRIJE INVULLING>

Artikel 9: Geheimhoudingsplicht

9.1. Opdrachtgever en Opdrachtnemer verklaren beiden dat alle ten aanzien van de informatie en gegevens over elkaars organisatie, waaronder politieke-, bedrijfsgegevens en financiële of technische gegevens, waarover hij/zij uit hoofde van de overeengekomen werkzaamheden de beschikking heeft gekregen geheim te houden, tenzij hiervoor uitdrukkelijk schriftelijke toestemming door partijen is gegeven of de wet openbaring van de informatie en gegevens vordert.

9.2. <VRIJE INVULLING>

Artikel 10: Intellectuele rechten

10.1. Opdrachtnemer heeft de huidige en toekomstige intellectuele eigendomsrechten en daaraan gerelateerde rechten die voortkomen uit zijn werkzaamheden. De Opdrachtnemer geeft de opdrachtgever het recht de resultaten van zijn werkzaamheden eenmaal te gebruiken voor het doel waarvoor hij de werkzaamheden heeft uitgevoerd.

10.2. <VRIJE INVULLING>

Artikel 11: Vrijwaring naheffingen

11.1. Opdrachtgever zal over de in het kader van deze overeenkomst verschuldigde vergoedingen aan Opdrachtnemer geen loonbelasting, premies volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen inhouden en afdragen.

11.2. Indien de Opdrachtgever op enig moment wordt geconfronteerd met (na)heffingsaanslag(en) loonbelasting of premies volksverzekeringen wegens (her)kwalificatie in een dienstbetrekking doordat de Opdrachtnemer zich als werknemer gedraagt, dan vrijwaart de Opdrachtnemer de Opdrachtgever voor deze verschuldigde loonbelasting en premies volksverzekeringen.

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Geen gezag - inspanningsverplichting

Beoordeling Belastingdienst nr. 91020222109520 | 28 april 2022

11.3. Indien de Opdrachtgever op enig moment wordt geconfronteerd met (na)heffingsaanslag(en) loonbelasting of premies volksverzekeringen wegens (her)kwalificatie in een dienstbetrekking doordat de Opdrachtgever zich als werkgever gedraagt, dan zal de verschuldigde loonbelasting en premies volksverzekeringen niet worden verhaald op de Opdrachtnemer.

Artikel 12 Rechtskeuze en toepasselijk recht

12.1. Op deze overeenkomst en al hetgeen daarmee verband houdt, is Nederlands recht van toepassing.

12.2. Geschillen met betrekking tot deze overeenkomst of met betrekking tot al hetgeen daarmee verband houdt of daaruit voortvloeit, zullen aan de bevoegde rechter in Nederland worden voorgelegd.

Artikel 13 Wijziging van de overeenkomst

13.1. Wijzigingen van en aanvullingen op deze overeenkomst zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.

Artikel 14 Algemene voorwaarden

14.1. Op deze overeenkomst zijn van toepassing de algemene (inkoop)voorwaarden van (gemeente), d.d. (datum) (eventueel: gedeponeed bij de Kamer van Koophandel onder nummer). Opdrachtgever heeft een exemplaar van die voorwaarden vóór of bij het sluiten van deze overeenkomst aan Opdrachtnemer overhandigd/elektronisch ter beschikking gesteld en Opdrachtnemer heeft vóór of bij het sluiten van deze overeenkomst genoegzaam van de inhoud van die voorwaarden kennis kunnen nemen.

14.2. De inhoud van deze overeenkomst prevaleert, indien en voor zover de algemene (inkoop)voorwaarden bepalingen van (gemeente), d.d. (datum) bevatten die strijdig zijn met bepalingen in deze overeenkomst, alsmede indien en voor zover in deze overeenkomst expliciet van één of meer bepalingen van die algemene (inkoop)voorwaarden wordt afgeweken.

Artikel 15: Overige bepalingen

15.1. Indien een van de bepalingen van deze overeenkomst nietig is, bijvoorbeeld ten gevolge van toekomstige wijzigingen in de wetgeving of jurisprudentie, laat dat de geldigheid van de overige bepalingen onverlet. Partijen zullen zo spoedig mogelijk nadat hen van de nietigheid van een van de bepalingen is gebleken, in overleg treden over de vervanging van de betreffende bepaling door een rechtsgeldige bepaling, die zo veel mogelijk overeenkomt met de eerdere nietige bepaling.

In tweevoud opgemaakt,

Te <PLAATS>, op <DATUM>:

.....

Te <PLAATS>, op <DATUM>:

.....

Opdrachtgever

Opdrachtnemer

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Geen gezag - inspanningsverplichting

Beoordeling Belastingdienst nr. 91020222109520 | 28 april 2022

Bijlage:

Toelichting bij indiening van drie modelovereenkomsten van opdracht voor de sector gemeenten.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft drie modelovereenkomsten van opdracht aan de Belastingdienst ter goedkeuring aan geboden. Het betreffen sectorale modelovereenkomsten waarmee zzp'ers in de sector gemeenten kunnen worden ingezet. Bij de eerste variant (de variant "geen werkgeversgezag resultaatsverplichting") is sprake van inhuur van specifieke expertise en/of praktijkervaring ten behoeve van gemeenten gericht op externe inhuur van gemeenten waarbij een duidelijk resultaat omschreven kan worden. Bij de tweede variant (de variant "geen werkgeversgezag inspanningsverplichting") is sprake van inhuur van functies waarbij geen duidelijk resultaat afgesproken kan worden, maar de opdrachtnemers zodanige kennis hebben van een vakgebied dat zij zonder werkgeversgezag kunnen werken. Bij de laatste variant (de variant "vrije vervanging") is sprake van externe inhuur waarbij van cruciaal belang is dat de opdrachtnemer vrij vervangen kan worden. Hierbij gaat het om een duidelijk en eenvoudig takenpakket dat met weinig of beperkte voorkennis gemakkelijk en zonder inwerkperiode door een ander verricht kan worden.

Op basis van gevoerd overleg met de Belastingdienst is de Vereniging van Nederlandse Gemeenten van mening dat middels deze modelovereenkomsten voldoende tot uitdrukking komt binnen welke juridische kaders de gemeenten zzp'ers kunnen contracteren. De Vereniging Nederlandse Gemeenten geeft nog de volgende toelichting bij de modelovereenkomsten.

Algemeen

In de overwegingen van de modelovereenkomsten is relevant om na te gaan op welke werkzaamheden de diverse modelovereenkomsten zien. De VNG is in het vooroverleg met de Belastingdienst nader ingegaan op het waarom van de inzet van zelfstandigen in de sector gemeenten. Daarbij is enerzijds de stelling ingenomen dat het wettelijk compliant zijn en het tegengaan van schijnconstructies onderschreven wordt, maar dat anderzijds behoefte bestaat aan de inzet van zelfstandigen voor bepaalde werkzaamheden in de sector gemeenten. De zzp'ers die worden ingehuurd zijn bereid deze werkzaamheden en nieuwe taken vanuit hun praktijkervaring als zelfstandig ondernemer te volbrengen. De modelovereenkomsten die ter goedkeuring worden voorgelegd beogen deze inzet mogelijk te maken. Uiteraard is iedere opdracht bij een gemeente anders en is de praktijk vaak lastig in een model nader te duiden. Daarbij kan het helpen om het fiscaal- juridisch kader te schetsen en de ambtelijke werkzaamheden te duiden om te bepalen of de modelovereenkomst gebruikt kan worden.

Fiscaal

Uiteraard is van belang dat de gemeente een duidelijke afweging maakt welke werkzaamheden binnen een overeenkomst van opdracht door een zzp'er zelfstandig uitgevoerd kunnen worden en binnen welke fiscale eisen dat mogelijk is. Het verdient sterk aanbeveling om werkzaamheden waarbij tegen loon gedurende een zekere tijd arbeid wordt verricht en waarbij gemeenten duidelijk de mogelijkheid hebben om aanwijzingen en instructies te geven op de inhoud van de werkzaamheden niet bij modelovereenkomst, maar in dienstbetrekking te laten verrichten. Indien het gaat om werkzaamheden die omschreven kunnen worden in een concrete opdracht, of meer plaatsvinden

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Geen gezag - inspanningsverplichting

Beoordeling Belastingdienst nr. 91020222109520 | 28 april 2022

gedurende de looptijd van een opdracht dan bestaat de mogelijkheid om voor deze werkzaamheden één van de modelovereenkomsten van de VNG te gebruiken.

Hierbij dienen gemeenten erop alert te zijn dat de feitelijke uitvoering van de werkzaamheden leidend is voor de fiscale kwalificatie van de arbeidsrelatie. Dit betekent dat een werkrelatie gedurende de looptijd van gedaante kan veranderen van een dienstbetrekking naar een zelfstandig opdrachtgeverschap en vice versa. De VNG adviseert daarom altijd om bij het gebruik van een modelovereenkomst zoveel mogelijk na te gaan of de werkzaamheden zich laten omschrijven in een concrete opdracht. In dat geval kan de modelovereenkomst “geen gezag resultaatsverplichting” uitkomst bieden. Bij gebruikmaking van de modelovereenkomst “geen gezag inspanningsverplichting” moeten gemeenten er goed op letten dat de opdrachtgevers (gemeenten) zich niet bemoeien met de wijze waarop de zzp'er zijn opdracht uitvoert.

Bij de beide overeenkomsten die zien op het ontbreken van gezag is kenmerkend dat de opdrachtgever (gemeenten) geen instructies en aanwijzingen geven over de wijze van invulling van de opdracht. Tevens adviseert de VNG om bij gebruik van een modelovereenkomst periodiek goed in kaart te brengen of de afspraken uit de modelovereenkomst nageleefd worden en of de feitelijke uitvoering van de afspraken overeenstemmen met de afspraken in de modelovereenkomst.

Ambtenarenwet 2017

De VNG benadrukt dat de gemeenten zich als gebruikers van de modelovereenkomst goed moeten realiseren welke arbeidsrelaties zij buiten dienstbetrekking aan willen gaan en welke werkzaamheden er binnen deze arbeidsrelatie uitgevoerd worden. Hierbij is relevant wat partijen voor bedoeling hadden bij het aangaan en vormgeven van de arbeidsrelatie. De VNG wijst er met klem op dat gemeenten voor zij gebruik maken van een modelovereenkomst nadrukkelijk beoordelen of de werkzaamheden zich naar hun aard lenen voor een overeenkomst van opdracht. In dit kader is een heel belangrijk onderscheid gelegen in enerzijds typische overheidswerkzaamheden welke bij wet zijn opgedragen aan de gemeente of anderzijds andere autonome of niet-exclusief opgedragen taken, zoals het organiseren van een cultureel evenement of het maken van een verordening en diverse bedrijfsvoeringstaken.

De VNG wijst er uitdrukkelijk op om typische overheidswerkzaamheden zoals de uitvoering van wettelijke taken, te laten verrichten door een overheidswerknemer, omdat bij het verrichten van deze werkzaamheden de waarborgen in de Ambtenarenwet 2017 van belang zijn. Dit betekent -in tegenstelling tot de modelovereenkomst- onder andere dat de bepalingen uit artikel 6 en verder Ambtenarenwet 2017 wenselijk zijn en volledig gelden. Hierbij gaat het om bepalingen (o.a. integriteit, eed-of belofte, neventaken/ -inkomsten) waarbij de ambtenaar deze in acht neemt in het kader van een goede vervulling van zijn functie of ten behoeve van een goede functionering van de openbare dienst. Formele beslissingen genomen in het kader van typische overheidstaken worden genomen door een ambtenaar. Als dergelijke opdrachten uitgevoerd worden door een opdrachtnemer in het kader van een overeenkomst van opdracht bestaat de mogelijkheid dat deze arbeidsrelatie en werkzaamheden aangemerkt moeten worden als een publiekrechtelijke arbeidsovereenkomst. Indien de gemeente andere niet typische overheidswerkzaamheden, autonome werkzaamheden of bedrijfsvoering werkzaamheden wil laten verrichten, dan kunnen dergelijke werkzaamheden zich mogelijk lenen om deze werkzaamheden via een overeenkomst van opdracht vorm te geven. Bij deze werkzaamheden gaat het meestal niet om de kernactiviteiten van een gemeente. Bovendien laten dergelijke werkzaamheden voor niet-kernactiviteiten zich om deze reden vaak goed vatten in een

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Geen gezag - inspanningsverplichting

Beoordeling Belastingdienst nr. 91020222109520 | 28 april 2022

concrete opdracht die door zzp'ers zelfstandig uitgevoerd kunnen worden. De nadere eisen waarom een modelovereenkomst mogelijk gebruikt kan worden, zullen in de drie varianten nader beschreven en uiteengezet worden.

Variant “geen werkgeversgezag inspanningsverplichting”

Deze overeenkomst kan worden gebruikt in de situaties waarin *niet* duidelijk een resultaat kan worden afgesproken in de opdracht en de werkzaamheden uitsluitend door de opdrachtnemer zelf kunnen worden uitgevoerd. Er mag ook in deze situatie geen sprake zijn van instructie, leiding en toezicht van de opdrachtgever (werkgeversgezag). Het gaat om de inzet van zzp'ers die vanwege hun kennis op hun vakgebied door gemeentelijke instellingen vrij gelaten kunnen worden om zelfstandig invulling te geven aan de opdracht, maar waarbij er geen concreet resultaat kan worden afgesproken. Hierbij is het van belang dat opdrachtgever en opdrachtnemer feitelijk handelen zoals dat in de overeenkomst is beschreven. Gemeentelijke instellingen kunnen de variant “geen werkgeversgezag inspanningsverplichting” gebruiken voor opdrachten waarbij de opdrachtnemer een inspanningsverplichting op zich neemt om de opdracht naar beste inzicht en vermogen als een zorgvuldig beroepsbeoefenaar uit te voeren, waarbij de zzp'er zonder inhoudelijke instructies, leiding en toezicht binnen een bepaalde tijdsperiode zich zal inspannen om de voorkomende taken binnen een opdracht op een specifiek beleidsterrein te verrichten. De opdrachtgever dient de vrijheid te hebben zijn werkzaamheden zelfstandig en naar eigen inzicht in te delen. Alleen voor zover dat nodig is voor het doel van de opdracht, kan afstemming plaatsvinden met de opdrachtgever. Opdrachtgever heeft geen zeggenschap om aanwijzingen, richtlijnen en inhoudelijke instructies te geven. Er gelden voor deze zzp'er geen werk- en organisatorische afspraken zoals deze voor gemeenteamttenaren in loondienst gelden. Er geldt nadrukkelijk geen verantwoordingsverplichting om voorschriften binnen de werkorganisatie op te volgen. Partijen dienen dit ook in de modelovereenkomst nader te motiveren. Het gaat bijvoorbeeld om de volgende opdrachten waarbij geen eenduidig resultaat is omschreven:

- *ICT, zoals een opdracht om gedurende een bepaalde periode een specifieke ICT-applicatie te testen en het beveiligen door een ICT-security specialist;*
- *Financiën, zoals opdracht om gedurende bepaalde periode controleren en beheersen van kosten op een bepaalde afdeling door een controller;*
- *Juridisch, zoals een opdracht om gedurende een bepaalde periode een aantal juridische geschillen te begeleiden en uit te procederen bij de rechter;*
- *Inkoop zoals een opdracht om gedurende een bepaalde periode diverse zelfstandige aanbestedingstrajecten te doen door een aanbestedingsdeskundige;*
- *HRM zoals een opdracht om gedurende een bepaalde periode diverse cursussen of trainingen te geven over Management Development van afdelingshoofden.*

Webmodule Beoordeling Arbeidsrelatie

In januari 2021 is een pilot van de Webmodule Beoordeling Arbeidsrelatie (WBA) online gegaan. Het kabinet werkt aan een webmodule die meer duidelijkheid geeft of werk binnen of buiten een dienstbetrekking kan worden gedaan en of er loonheffing moet worden afgedragen. De webmodule is een online tool waarbij middels het invullen van een vragenlijst de arbeidsrelatie kan worden beoordeeld. De uitkomst van de ingevulde vragenlijst geeft meer duidelijkheid of opdrachtgevers een

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Geen gezag - inspanningsverplichting

Beoordeling Belastingdienst nr. 91020222109520 | 28 april 2022

zelfstandige mogen inhuren voor een klus of dat er een arbeidscontract nodig is. Het is vooralsnog een pilot en daarom is de uitkomst van de webmodule een indicatie. Het is geen juridische beslissing en er kunnen ook geen rechten worden ontleend aan de uitkomst. De tool is te vinden op de [website Ondernemersplein van de Kamer van Koophandel \(KvK\)](#). Het invullen van de vragenlijst geschiedt overigens anoniem en is op vrijwillige basis.